

je prava zloba posebno za teržaško okolico, za mornarje na jadranskem morji in za Dalmacijo. Kedar namreč burja pihati začne, ne sme nihče biti na prostem, ne človek, ne žival; gorjé pa človeku, če ga na samoti vjame bodi si na polji ali v goščavi. Človeku pobere sapo in ga hoče siloma zadušiti, s tako močjo brije memo njega; če pa ni zadosti močen ga preverže kakor snop, in ga verh tega še po zemlji sim ter tje valja. Nekteri ljudje vidši, da ne bodo mogli dolgo po koncu stati, vležejo se na tla in zgrabijo za kako korenino ali kaj družega, da jih burja ne more premakniti. Ako naleti burja na kak voz, kteri po cesti derdra, kar pri priči ga preoberne in ga tudi, če je kak prepad blizo, va-nj trešči, da se na drobne kosce razdrobi. Najmočnejša drevesa s koreninami vred izruje, ter je kakor so dolga in široka na tla položi. Pojate, kozolce in druga poslopja razterga, ali jim pa strehe odnese, da so videti kakor pijanci brez klobuka. Kaj pač mislite, storijo prebivalci tamošnjega kraja? — Svoje njive in polja obdajo z visokim obzidjem, da jim burja ne more tako lahko pridelke pokončati in da jim črede, ktere se po tratih pasejo ne umorí. Na strehe nanosijo težkega kamenja, da jih burja ne more kar takó meni tebi nič pobrisati. Sploh rečeno, prebivalci takih krajev si morajo z velikim trudom vsakdanji kruh pridelovati in se veliko več za-nj truditi, nego mi v naših krajih. Ako je burja zeló močna, čestokrat tudi ograje razdere in potem vse pokonča. — Hvalite torej Bogá, da živite v tako srečnem kraji, kjer se vam burje ni treba toliko bati.

Bukovski Tone.

Planinska staja.

Planinska staja, tudi stan ali planšarka imenovana, je taka bajta, ktera se po planinah za ondotne pastirje nahaja. Staja ni umetno narejena, ampak nekaj hlodov eden čez drugega položenih dela steno, a streha je z desak narejena ter s kamenjem obložena, da jej veter ne more tako lahko škodovati. Špranje so večidel z mahom zadelane. Take bajte stojé najraje v sredi kake lepe livade, kjer se za živino tečna paša nahaja. Tjé goni planinar vsako leto združen s svojimi sosedi domačo čredo, ktera je z mnogoverstnimi cveticami in zvonci nališpana o sv. Jurji na pašo. Tam jo pase celo leto do sv. Mihela in nareja iz mleka, ktereга krave zavolj tečne planinske paše obilo dadó, dober sir, ter ga pridelava v tako obilnej méri, da se skorej vsa družina po zimi o njem preživi. Tudi močnega psa z ostrim ovratnikom oboroženega ima seboj, da drobnico proti napadom volkov in drugih divjačin brani. Okoli bajte je precej visoka ograja, kamor se živina po noči ali pa o času hudega vremena požene. Navadno je po več takih bajt skupaj, nekaj zavoljo varnosti, nekaj pa tudi zavoljo kratkega časa. Zjutraj namreč, ko se živina iz ograje spusti, se združi iz vseh ograj skupaj in pastirji gredó za njo ter si na piščalke piskaje kratek čas delajo; nekteri pastirji pa doma ostanejo in iz mleka, ktero se je prejšni večer namolzlo, sir narejajo.

Tako se pase živina ves dragi dan po tečnih pašah, na večer pa se med petjem pastirjev domu žene in v ograjo zapré. Ko se zmračí, se snidejo pastirji pri enem ali pri drugem svojih sosedov, ter se pri njem ves večer kratkočasijo. Na ta način preteče dan za dnevom.

Ko se pa začne zima približevati, poslové se tudi pastirji od ljubljenih planín in dragih bajtic ter se spravljajo domu težko obloženi s planinskim sirom in željno pričakovani od svojih znancev in sosedov.

Glejte, tako življenje je po planinah; ali se vam ne dopade?

Bukovski Tone.

Drevesce.

Pri mojem drevescu
Zmir vetrič pihljá,
In z listjem šaljivo
Po vejah igra.

Veseli se ptički
Med cvetje zberó,
In pesnice lepe
Izbrane pojó.

Živalice drobne
Se zgodaj glasé,
Očeta v nebesih
Po svoje častó.

Tud' jaz na vse zgodaj
K drevescu hitim,
Da z drobinimi ptički
Očeta častim.

— č.

Prebrisan kmet.

V Parizu, glavnem mestu francoske dežele, so na teržni dan prodajali mesarji mesó.

Pripeti se, da pride memo mesnice tudi neki kmet, ki je bil vpervič v Parizu.

„Pojdi sím, pojdi,“ kliče ga majhen mesar, „ter vzemi kaj s seboj!“

— Priprosti kmetič pristopi bliže ter vzame telečjo kračo, katero pobaše v bisago — in odide naprej.

„Oho! to ne gre takó, plačaj poprej,“ kriči za njim mesar.

Kmetu se to čudno zdi od mesarja, ki ga je poprej vabil in mu rekel, da naj kaj s seboj vzame, a zdaj ga kar naravnost tirja, da mora plačati.

Hitro korači nazaj k mesarji ter ga vpraša: „He, brate! ali nisi poprej rekel: Vzemi kaj s seboj! za plačilo nisem jaz slišal niti najmanje besedice.“

„Moraš plačati“ vpije mesar.

„Tedaj dobro, če pa nimam nič denarja boš menda tudi zadovoljen, ako ti zapojem tako pesem, ktera bo tebi prav po volji.“

„Nó, ako tako pesem zapoješ, da mi bo dopadla, hočem te oprostiti dolga.“

Kmet začne peti, — poje zdaj to, zdaj zopet drugo pesem, — začne